

LOGO

TÀI CHÍNH CÔNG

Contents

NHẬN THỨC VỀ TÀI CHÍNH CÔNG

NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC

CÁC QUỸ NGOÀI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC

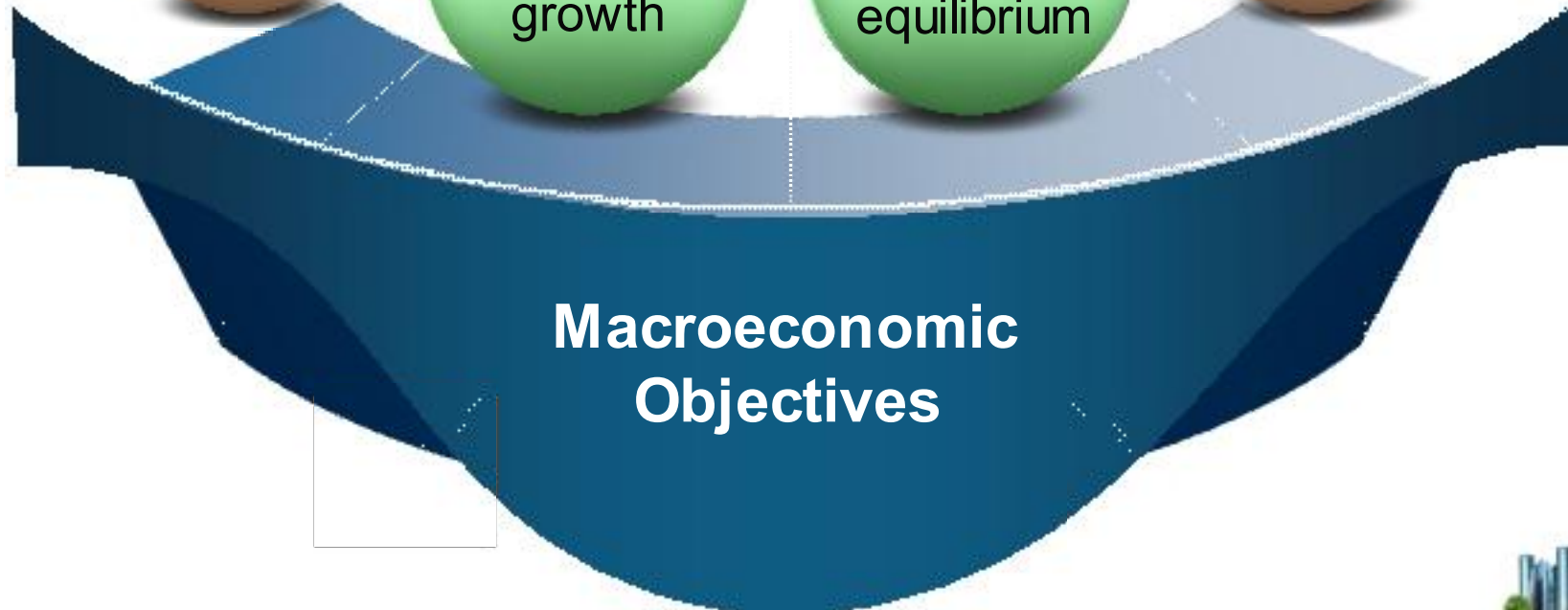

Low Inflation

Sustainable economic growth

Balancing of payment equilibrium

Low Unemployment

Macroeconomic Objectives

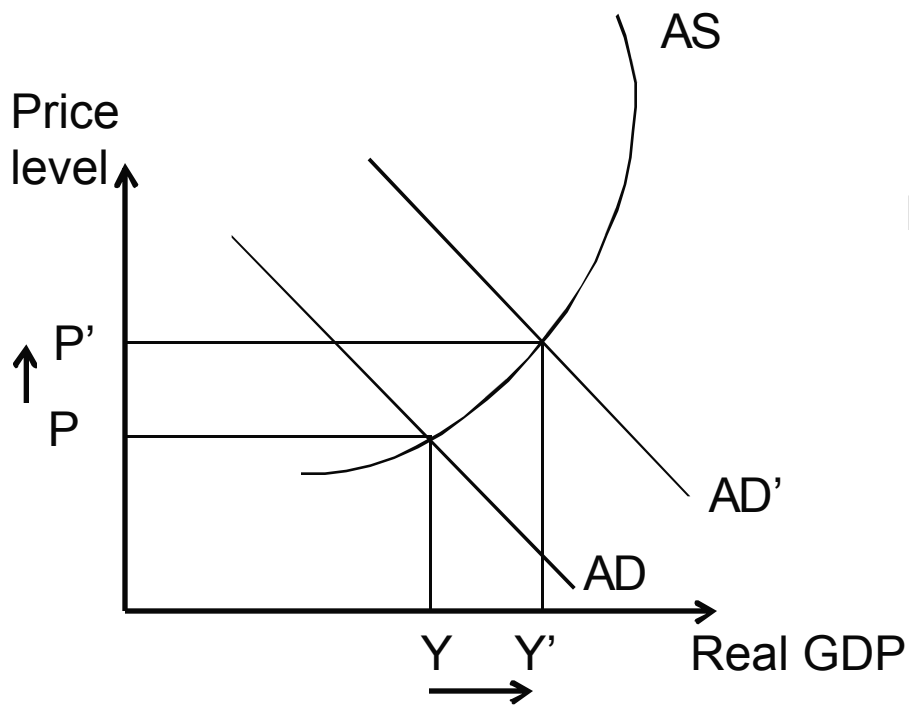
$T \downarrow$ (Income, corporation, expenditure taxes)

$$AD \uparrow = C \uparrow + I \uparrow + G + (X - M)$$

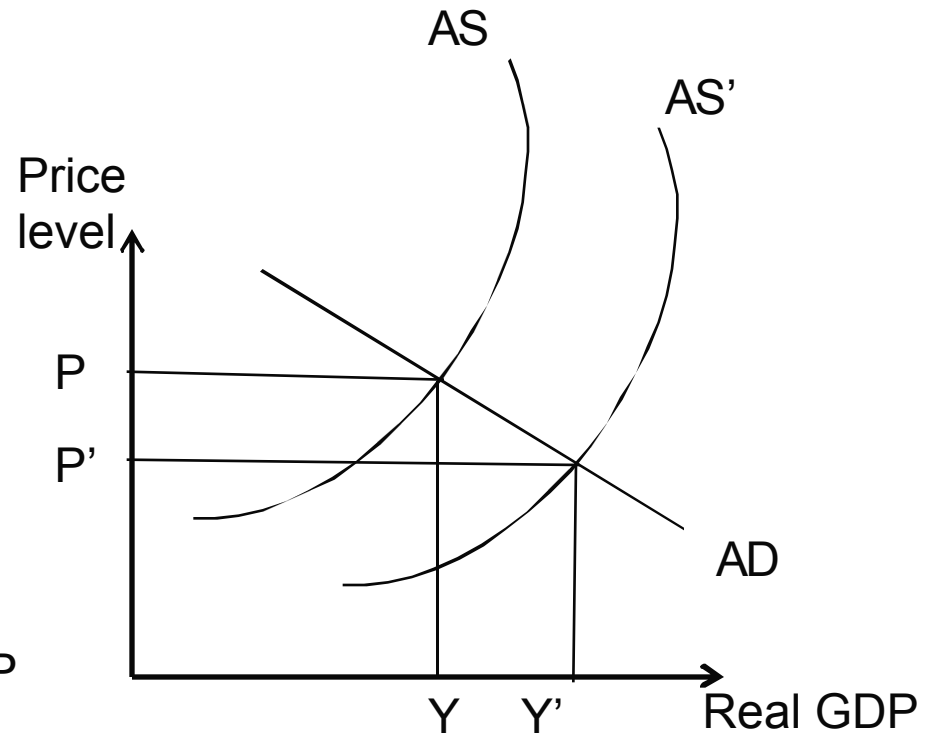
$G \uparrow$ (Current spending or capital expenditure)

$$AD \uparrow = C + I + G \uparrow + (X - M)$$

A: Short run

B: Long run

NHÀ ÑN THÒÙC

- Tài chính công bao gồm bất kỳ khoản thu và chi được đưa vào ngân sách chính phủ
- Tài chính công gắn liền với chủ thể nhà nước. Các giai đoạn phát triển:
 - *Tài chính công cổ điển* => Gắn liền với bối cảnh kinh tế - xã hội từ cuối thế kỷ thứ 19 trở về trước.
 - *Tài chính công hiện đại* => Từ cuối thế kỷ 19 đến nay

NHAÏN THÖÙC

- **Tài chính công hiện đại có đặc điểm:**
 - Quy mô tài chính công có xu hướng ngày càng tăng so với GDP.
 - Tính phi trung lập của tài chính công.
 - Tài chính công sử dụng nhiều công cụ khác nhau để tạo lập nguồn lực cho nhà nước.

NHAÏN THÖÙC

- ❖ *Trên phương diện quản lý:* Tài chính công phản ảnh hoạt động thu, chi bằng tiền của nhà nước hướng vào phục vụ lợi ích cộng đồng xã hội, không vì mục tiêu lợi nhuận.
- ❖ *Trên phương diện kinh tế:* Tài chính công phản ảnh hành vi của chính phủ thông qua thu – chi ngân sách tác động vào các hoạt động kinh tế – xã hội.

NHÀ ÑN THÖÙC

- **Đặc điểm tài chính công:**
 - Loại hình tài chính thuộc sở hữu nhà nước
 - Quyền quyết định thu chi tài chính công do nhà nước
 - Phục vụ cho lợi ích cộng đồng.
 - Tạo ra hàng hóa công.
 - Tôn trọng nguyên tắc công khai, minh bạch và có sự tham gia của công chúng.

NHAÏN THÖÙC

- Vai trò của tài chính công => nhận thức thông qua trả lời các câu hỏi:
 - Tại sao chính phủ phải can thiệp
 - Can thiệp bằng cách thức gì?
 - Tác động của sự can thiệp?
 - Khắc phục thất bại thị trường
 - Tái phân phối

NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC

- Ngân sách nhà nước được thiết lập là nhằm mục đích ấn định con số chi tiêu công trong một năm mà nhà nước phải tìm kiếm nguồn để tài trợ => NSNN là bảng dự toán thu chi của nhà nước trong một năm.
- NSNN là đạo luật tài chính.
- Quản lý theo nguyên tắc của khu vực công

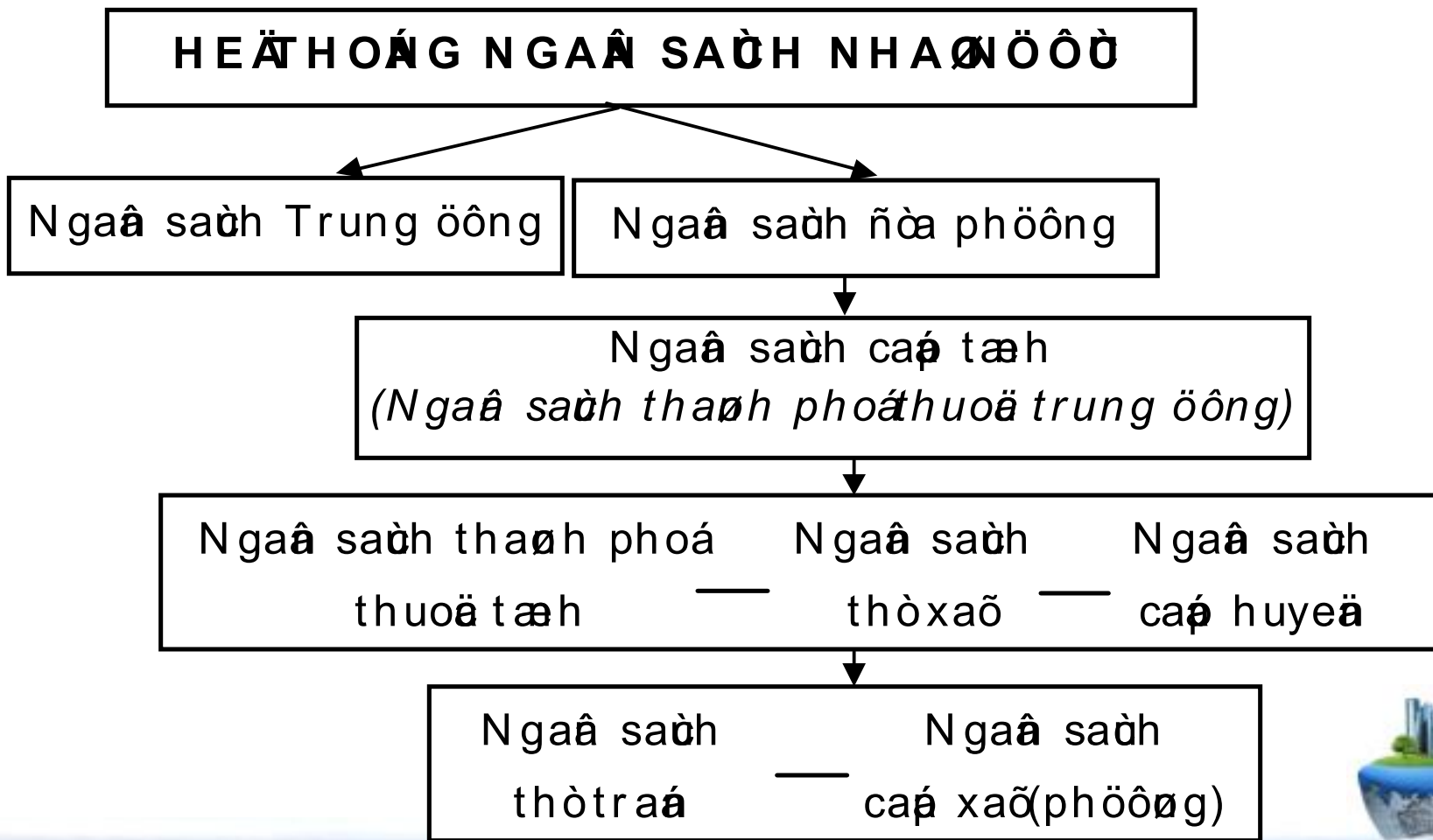

NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC

■ *Hệ thống ngân sách nhà nước*: là tổng thể các cấp ngân sách có quan hệ hữu cơ với nhau trong quá trình thực hiện huy động, quản lý các nguồn thu và nhiệm vụ chi của mỗi cấp ngân sách.

HỆ THỐNG NSNN VIỆT NAM

NGUYÊN TẮC QUẢN LÝ NSNN

- Ngân sách nhà nước được quản lý thống nhất theo nguyên tắc tập trung dân chủ, có phân công, phân cấp quản lý.
- Vai trò chủ đạo của ngân sách trung ương.
- Công bằng giữa các cấp.
- Trách nhiệm và minh bạch.

PHÂN CẤP NSNN

- **Phân cấp thu của các cấp ngân sách:**
 - Các khoản thu 100%.
 - Các khoản thu được phân chia theo tỉ lệ phần trăm giữa ngân sách trung ương và ngân sách địa phương.
 - Số bổ sung từ ngân sách cấp trên cho ngân sách cấp dưới.
 - Vay nợ chính quyền địa phương.

PHÂN CẤP NSNN

- ***Phân cấp chi của các cấp ngân sách:***
 - Ngân sách trung ương và ngân sách địa phương về cơ bản đảm nhận các khoản chi sau:
 - » Chi đầu tư phát triển
 - » Chi thường xuyên.
 - Phân cấp chi phải đáp ứng các yêu cầu:
 - » Chất lượng cung cấp hàng hóa công của địa phương.

CÂN ĐỐI NSNN

- Cân đối tổng số thu và tổng số chi NSNN
- *Nội dung bao gồm:*
 - Cân đối sơ cấp => Thu thường xuyên – chi thường xuyên
 - Cân đối thứ cấp => Chênh lệch cân đối sơ cấp – chi đầu tư
- *Kết quả cân đối:*
 - NS thặng bằng
 - NS thặng dư
 - NS bội chi

THU THUẾ

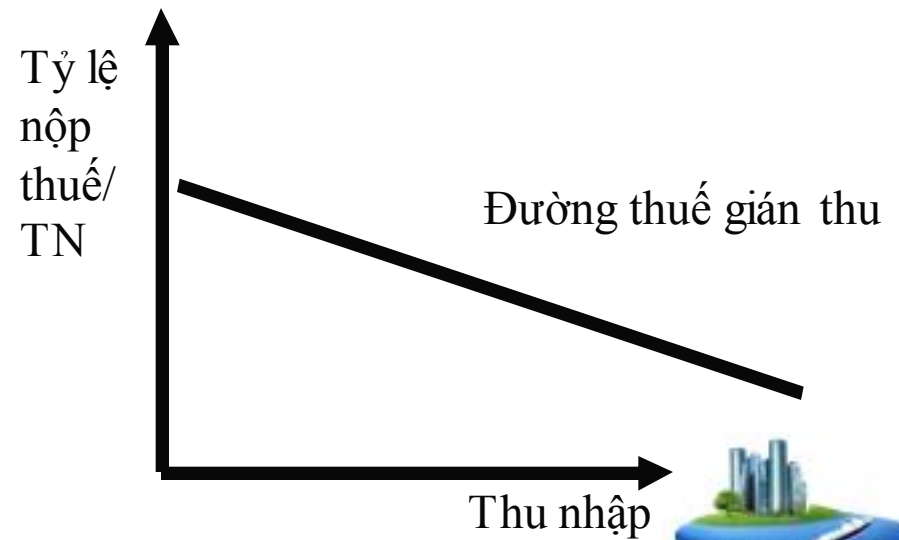
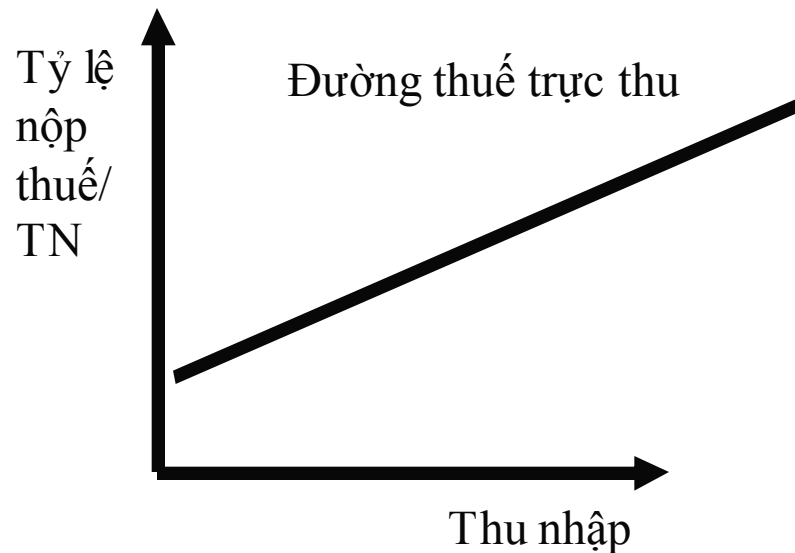
- Thuế là một khoản đóng góp bắt buộc cho nhà nước do luật định đối với các pháp nhân và thể nhân nhằm đáp ứng nhu cầu chi tiêu của nhà nước.
 - Tính pháp lý
 - Tính không hoàn trả
 - Điều tiết vĩ mô

THU THUẾ

■ Các loại thuế

- Thuế trực thu (lũy tiến)
- Thuế gián thu (lũy thoái)

THU THUẾ

- Các yếu tố cơ bản cấu thành luật thuế
 - Tên gọi của thuế
 - Người nộp thuế
 - Đối tượng của thuế
 - Biểu thuế - thuế suất
 - Chế độ ưu đãi về thuế

THU THUẾ

- *Hệ thống thuế hiện hành ở Việt Nam*
 - Thuế giá trị gia tăng;
 - Thuế tiêu thụ đặc biệt;
 - Thuế xuất khẩu và thuế nhập khẩu;
 - Thuế thu nhập doanh nghiệp;
 - Thuế thu nhập đối với người có thu nhập cao;
 - Thuế nhà đất;
 - Thuế sử dụng đất nông nghiệp;
 - Thuế tài nguyên.

THU KHÁC

- *Thu từ hoạt động kinh tế của nhà nước*
 - Thu từ cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước .
 - Thu từ thanh lý và nhượng bán các DNNN.
 - Thu từ cho thuê tài sản thuộc sở hữu nhà nước

THU KHÁC

- Lệ phí là khoản thu bắt buộc đối với các pháp nhân và thể nhân nhằm bù đắp *chi phí hoạt động hành chính* mà nhà nước cấp cho các pháp nhân và thể nhân.
- Phí là khoản thu mang tính bù đắp một phần chi phí thường xuyên và bất thường về các dịch vụ công cộng hoặc các hoạt động duy trì, tu bổ các công trình kết cấu hạ tầng kinh tế xã hội phục vụ cho người nộp phí.

VAY NỢ VÀ VIỆN TRỢ

- Vay nợ là nguồn tài chính quan trọng để cân đối ngân sách nhà nước.
- Cần cân nhắc:
 - Chèn lấn đến khu vực tư nhân.
 - Trách nhiệm giữa các thế hệ
- Vay nợ gồm:
 - Vay trong nước.
 - Vay nước ngoài.

VAY TRONG NƯỚC

- Vay nợ trong nước được thực hiện bằng cách phát hành trái phiếu:
 - Tín phiếu kho bạc.
 - Trái phiếu kho bạc.
 - Trái phiếu đầu tư.
- Phương thức phát hành
 - Phương thức đấu thầu.
 - Phương thức bảo lãnh phát hành.
 - Phương thức tiêu thụ qua các đại lý .
 - Phương thức phát hành trực tiếp .

VAY NƯỚC NGOÀI

- Nguồn vốn ODA
 - Vay ưu đãi: Lãi suất thấp, kỳ hạn dài, ân hạn...
- Phát hành trái phiếu chính phủ ra nước ngoài.
- Vay từ các định chế tài chính tư nhân

CHI NSNN

■ **Chi đầu tư phát triển**

- Chi đầu tư xây dựng cơ bản.
- Đầu tư và hỗ trợ vốn cho các doanh nghiệp nhà nước.
- Góp vốn cổ phần, vốn liên doanh
- Chi cho quỹ hỗ trợ phát triển và thực hiện các chương trình mục tiêu.
- Chi dự trữ nhà nước.

CHI NSNN

- ***Chi thường xuyên***
 - Chi sự nghiệp
 - Chi sự nghiệp kinh tế.
 - Chi về sự nghiệp giáo dục, đào tạo.
 - Chi sự nghiệp y tế.
 - Chi sự nghiệp văn hóa, nghệ thuật, thể thao.
 - Chi sự nghiệp xã hội.
 - Chi quản lý nhà nước
 - Chi quốc phòng, an ninh và an toàn xã hội
 - Chi trả nợ .

CÁC QUỸ NGOÀI NSNN

- Tại sao phải có quỹ ngoài ngân sách nhà nước?
=> Thành lập quỹ ngoài ngân sách cần cân nhắc:
sự phân tán và kém hiệu quả

QUỸ DỰ TRỮ

■ **Mục đích:**

- Khẩn cấp phòng chống thiên tai, hỏa hoạn, tai nạn trên diện rộng.
- Khắc phục hậu quả thiên tai, hỏa hoạn trên diện rộng.
- Thực hiện các nhiệm vụ quan trọng về an ninh quốc phòng;
- Thực hiện các nhiệm vụ để bình ổn thị trường.

QUỸ DỰ TRỮ

- Các hình thức dự trữ
 - Hàng hóa chiến lược
 - Ngoại tệ, vàng bạc, đá quý...
- Các cấp quản lý:
 - Quỹ dự trữ tập trung quốc gia.
 - Quỹ dự trữ của các Bộ ngành.
 - Quỹ dự trữ của Ngân hàng Nhà nước.
- Nguyên tắc quản lý sau:
 - Nguyên tắc tập trung thống nhất
 - Nguyên tắc bí mật và an toàn

QUỸ BẢO HIỂM XH

■ Bao gồm các nội dung:

■ Bảo hiểm hưu trí, trợ cấp cho gia đình người lao động bị chết, bảo hiểm thất nghiệp, bảo hiểm tai nạn lao động và một số trường hợp khó khăn do mất khả năng lao động.

QUỸ BẢO HIỂM XH

- *Về đối tượng:*
 - Đối tượng của bảo hiểm xã hội là những người lao động trong xã hội.
- *Về đóng góp phí bảo hiểm:*
 - Nguồn lực bảo hiểm xã hội được đóng góp từ nhiều phía: người lao động; người sử dụng lao động và hỗ trợ từ ngân sách nhà nước.

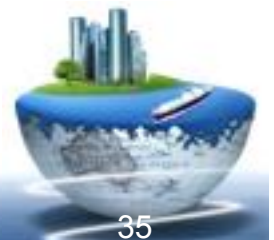
QUỸ BẢO HIỂM XH

- *Về mục đích của bảo hiểm xã hội:*
 - Góp phần đạt tới mục tiêu cuối cùng của sự phát triển là ổn định đời sống dân cư
- *Về tính chất kỹ thuật của bảo hiểm xã hội*
 - Thu, chi bảo hiểm xã hội, và tiêu chuẩn trả tiền bảo hiểm đều do luật pháp quy định.

BẢO HIỂM Y TẾ

- Hoạt động nhằm mục đích chia sẻ rủi ro với cộng đồng dân cư trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe.
- Giữa bảo hiểm xã hội và bảo hiểm y tế có mối liên kết chặt chẽ với nhau tạo thành hệ thống bảo trợ xã hội.

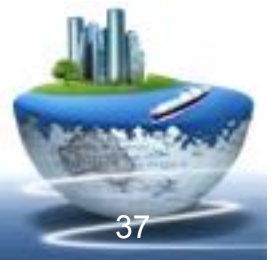
BẢO HIỂM Y TẾ

- *Hình thức bảo hiểm y tế, có 2 hình thức:*
 - *Hình thức bảo hiểm bắt buộc.*
 - *Hình thức bảo hiểm tự nguyện.*
- *Nguồn hình thành quỹ bảo hiểm y tế:*
 - *Khoản đóng góp người lao động và người sử dụng lao động (được gọi phí bảo hiểm y tế).*
 - *Sự tài trợ của nhà nước*

QUỸ ĐẦU TƯ ĐỊA PHƯƠNG

Thực hiện đầu tư trực tiếp và gián tiếp phát triển cơ sở hạ tầng kinh tế- xã hội, các dự án phát triển kinh tế địa phương (đường giao thông, hệ thống cấp nước, thoát nước, xử lý chất thải, đường điện, trường học ...) cung cấp các dịch vụ tư vấn đầu tư và tham gia thị trường vốn.

BÀI TẬP

- Sự tái phân phối bao giờ cũng kém hiệu quả nhưng tại sao chính phủ bao giờ cũng can thiệp và thực hiện chính sách tái phân phối.
- Vay nợ của chính phủ có làm chèn lấn sự đầu tư khu vực tư nhân hay không?
- Giáo dục và quốc phòng cùng là hàng hóa công. Bạn cho biết sự đặc điểm khác nhau giữa hai hàng hóa này. Khu vực tư có thể tham gia cung cấp 2 loại hàng hóa này hay không?

BÀI TẬP

5. Tình hình thu chi ngân sách của một quốc gia trong năm tài khóa như sau:

- Thuế: 250
- Phí và lệ phí: 30
- Chi đầu tư CSHT: 150
- Chi hỗ trợ doanh nghiệp: 30
- Chi chương trình mục tiêu: 10
- Chi giáo dục: 50
- Chi y tế: 35
- Chi hành chính: 90
- Chi quân sự: 60

Tính cân đối ngân sách Chính phủ cần vay nợ bao nhiêu để cân bằng ngân sách

BÀI TẬP

6. Có ý kiến cho rằng chính sách thu phí và lệ phí hiện nay của Việt Nam gây ra hiện tượng lũy thoái. Bạn nhận xét gì?
7. Hiện nay ở Việt Nam có tới 64 tỉnh, thành. Năm 2005, có khoảng hơn 2/3 các địa phương không cân đối được ngân sách. Theo bạn, cần thực hiện giải pháp gì để giúp cho các địa phương cân đối được ngân sách.
8. Khi nền kinh tế bị suy thoái, chính phủ nên điều chỉnh chính sách thu chi tài khóa như thế nào để phục hồi nền kinh tế? Ngược lại, trong trường hợp nền tăng trưởng “nóng”?

BÀI TẬP

9. Chính phủ Việt Nam tạm thời không thực hiện chính sách bảo hiểm y tế cho những đối tượng bảo hiểm tự nguyện, vì lý do bảo hiểm y tế Việt Nam mất cân đối tài chính để chi trả bảo hiểm cho đối tượng này. Có quan điểm cho rằng sự thất bại của bảo hiểm y tế là bắt nguồn từ lý do thông tin bất cân xứng. Hãy giải thích?
10. Có quan điểm cho rằng, mức chi trả bảo hiểm xã hội hiện nay ở Việt Nam còn thấp. Theo bạn để cải thiện tình hình cần thực hiện giải pháp gì?

LOGO

Thank You !

Add your company slogan